

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková
zpráva

Cena Rudolfa Medka pro rok 2022

20. 9. 2022

Praha, Klementinum: Slovanská knihovna a spolek Ruská tradice udělí v úterý 20. září 2022 Cenu Rudolfa Medka, vyjadřující uznání badatelům, kteří se zabývají problematikou dějin střední a východní Evropy. Laureáty pro rok 2022 jsou historik Jan Adamec a publicista Alexej Kelin.

Cenu Rudolfa Medka udělují **Národní knihovna České republiky – Slovanská knihovna** a spolek **Ruská tradice**. Zřízena byla roku 2008 z iniciativy Nadačního fondu angažovaných nestraníků a pod osobní záštitou Medkova syna Ivana. Jejím cílem je ocenit badatele, spisovatele, nakladatele, filmové tvůrce, novináře a další odborníky z oblasti vědy a kultury, kteří se zabývají česko-ruskými (československo-sovětskými) vztahy ve 20. století, výzkumem vývojových tendencí a klíčových okamžiků východoevropských i středoevropských zemí v daném období a podporou a rozvojem demokracie.

Mezi **hlavní badatelská témata**, na něž se nominace na ocenění vztahuje, patří:

- první československý zahraniční odboj a činnost československé legie v Rusku;
- ruská a ukrajinská protibolševická meziválečná emigrace;
- protinacistický odboj;
- moderní dějiny Podkarpatské Rusi;
- perzekuce občanů bývalého Československa v Sovětském svazu;
- vývoj vztahů v období let 1945–1948, 1948–1968 a následné sovětské okupace;
- fenomén pražského jara;
- vzájemné vztahy od devadesátých let minulého století;
- podpora demokracie a rozvoje demokratického zřízení v regionu střední a východní Evropy.

Dosud byla Cena Rudolfa Medka udělena 25 osobnostem českého i mezinárodního odborného a veřejného života. Zatím posledními nositeli ceny se v roce 2021 stali historik a muzeolog **František Hýbl** a režisér a dramatik **Jiří Havelka**.

Cena Rudolfa Medka pro rok 2022 je udělena:

1) historikovi a politologovi **Janu Adamcovi**, a to za příkladnou popularizaci historických témat spojených se světovými dějinami 20. století, zejména pak těch, které mají vztah k vývoji střední a východní Evropy, Ruska a Sovětského svazu.

Jan Adamec vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (2002) a historii na Středoevropské univerzitě v Budapešti (2004). Roku 2016 obhájil na Univerzitě Karlově dizertační práci na téma „Maďarsko 1956: Od reformy socialismu k národnímu povstání“. Po krátkém působení v akademické sféře pracoval jako učitel, uplatnil se i mimo obor v soukromé sféře. V současnosti působí jako odborný lektor na Vyšší odborné škole publicistiky.

Jako historik se zabývá především dějinami studené války, Sovětského svazu a východního bloku v letech 1948–1989 a také zahraniční politikou Československa v tomto období.

Mnoho let vede web o studené válce (Praguecoldwar.cz), v letech 2014–2017 byl redaktorem české sekce online magazínu V4Revue (Visegradrevue.eu). Pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem Plus na přípravě pořadu Portréty.

Jan Adamec není autorem rozsáhlých historických prací. Těžiště jeho práce spočívá především v kratších, popularizačně laděných historických textech, v nichž přibližuje nejružnější témata spojená s moderními evropskými dějinami, studenou válkou a rovněž vybrané kapitoly dějin československé zahraniční politiky. Své texty, podložené důkladným pramenným studiem, publikuje především v týdeníku *Respekt*, v odborných přílohách *Lidových novin* a na webu <https://historylab.dennikn.sk>. Výběr 63 nejlepších článků vyšel knižně v souboru *Od Principa k Trumpovi: texty k historickým výročím 2002–2018*. (Praha:

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2020), který získal cenu veletrhu a literárním festivalu Svět knihy 2022 v kategorii Světové dějiny.

2) elektroinženýrovi, publicistovi a komentátorovi **Alexeji Kelinovi**, a to za zápal, s nímž se věnuje uchování historického a kulturního odkazu demokratické části ruské emigrace po roce 1917 (zejména té působící v Československu) a dále za příkladné občanské angažmá v diskusích o vývoji moderního a soudobého Ruska a východní Evropy, v nichž zastává důsledně demokratické postoje odkrývající pravou podstatu ruského režimu.

Alexej Kelin se narodil do rodiny donského kozáka Nikolaje Kelina, který po útěku z Ruska našel nové útočiště v Masarykově Československu, a ukrajinské Češky Olgy Dubové, která se po pádu carského Ruska vrátila do vlasti svých předků. Přes kádrové potíže vystudoval Elektrotechnickou fakultu ČVUT a pracoval ve Výzkumném ústavu telekomunikací a v Dálkovém telekomunikačním uzlu Praha. Po roce 1968 musel původní profesi opustit a až do roku 1989 pracoval jako požární technik.

Celý život se aktivně hlásil ke svému kozáckému původu a angažoval se v udržování demokratických tradic ruské diaspory. Od roku 1969 je členem exilové organizace Narodno-trudovoj sojuz (NTS), roku 1999 byl zvolen do její celosvětové Rady. Po roce 1989 se věnoval ruské krajanské otázce. Účastnil se mnoha celosvětových kongresů a evropských konferencí ruských krajanů. Řadu let zastupoval ruskou menšinu v Radě vlády ČR pro národnostní menšiny, v letech 2008–2010 byl předsedou Koordinační rady ruských krajanů v ČR. Roku 2001 patřil mezi zakladatele spolku Ruská tradice, dodnes je členem redakční rady spolkového časopisu *Ruskoje slovo*. Od roku 2018 je atamanem Velkého donského vojska v zahraničí (Vsjevelikoje vojsko donskoje za rubežom) – mezinárodní občanské organizace kozáků mimo Rusko.

Své znalosti historických reálií zužitkoval jako člen autorského kolektivu, který pod vedením Andreje B. Zubova připravil dvousvazkové *Dějiny Ruska. 20. století* (2009, česky 2014). V současnosti připravuje k vydání český překlad memoárů svého otce. Patří mezi vyhledávané komentátory témat spojených s vývojem Ruska ve 20. a 21. století.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková
zpráva

Národní knihovna České republiky
Klementinum 190, 110 00 Praha 1
tel./fax: +420 221 663 277
e-mail: public.ur@nkp.cz • www.nkp.cz • www.klementinum.cz

Ruská tradice
Vocelova 3, 120 00, Praha 2
tel.: +420 221 419 830
e-mail: ruslo@ruslo.cz • www.ruslo.cz

Datum a čas konání: 20. 9. 2022, 17.00
Místo: Národní knihovna ČR, zasedací sál, první patro

Partneři

Československá obec legionářská

ČESKOSLOVENSKÁ
OBEC LEGIONÁŘSKÁ

nakladatelství Pavel Mervart

PAVEL MERVART